

կ'անօթենար՝ այլ Յուլակին վիզը ծեծելով, «Ապրի՛ս Յուլակ, դու յիմար մար դե լաւ ես, դու կ'իմանաս իմ սիրտս» կ'ըսեր: Եւ ձին, որ իրօք շատ խելօք նժոյգ մ'եր աւելի եռանդով կ'արշաւեր. իսկ միւսները քիթ, բերան թթուեցուցած կը քշէին, կը մտրակէին իրենց անասունները, երբ Վահրիճ ամենէն ետ մնացած, կը մռմռար ինքնիրեն իւր տկի մնացորդը բերանը մղելով:

– Աստուած յաջողութիւն տա, Տեր Գուրգէն, չգիտես թէ սատանան քո՞ւ փորդ է մտեր թն Յուլակին, բայց թէ խեղճ Յուլակին փորն լիներ, դու զանի շատոնց կը հանէիր, ըսել է թէ քու փորդ է, որ այսօր մարդն ու ձի կը սպաննես: Վահրիճ, դու դարձեալ պետք է խօսիս այդ մարդու հետ, ամենքը իրմէ կը խորշին: Այսչափ օր է, երբեք այսպէս դիւահարած չուներ, շէնք, շնորհք ուղեգնացութիւն կնէինք, մինչեւ երէկ շատ լաւ էր, միայն երէկ չէր խոսեր՝ կը մտածեր. այսօր ետին անգամ չի նայիր, չիմանար թէ ուրիշներն ի՞նչ եզան: Տէ՛, Վահրիճ, հասնինք ետեւէն:

Եւ ոտքով, ձեռքով իւր գրաստին խօսք հասկցնելով, ի՛նքն ալ, խեղճ կենդանին ալ շնչասպառ մօտեցաւ իշխանին: Բայց ո՛չ Յուլակ, ոչ իշխանը խօսք հասկնալու վիճակի մէջ չէին. Յուլակ իւր բոլոր իմաստութեամբ դարձեալ ձի էր եւ ձիու բնութիւն ուներ եւ չէր կրնար ներել, որ ձի մը զինքն անցնի, երբ իւր Տերը «Ապրի՛ս Յուլակ» ըսած էր անգամ մը, ուստի ձիու ոտքի մը ձայն առնելուն արշաւը մոռցած՝ սկսաւ սրանալ, իսկ Գուրգէն, որ դիւահարեալ էր արդէն՝ ինչպէս կը դատեր Վահրիճ, ամենեւին ուշ չէր դներ թէ ի՞նչ կար առաջն եւ թէ ի՞նչ կար ետին:

– Ահա, իշխան, մարդու ամենէն լաւը, կ'ըսեր Վահրիճ յուսահատ եւ յոգնած, ի՞նչ յոգն է եթէ աշխարհք՝ մարդն ու ձին կը կոտորուի ետեւէն, խելքին այնպէս փչեր է, որ երթայ, իր նժոյգը թեւ ունի՝ կը թռչի, ո՛վ չի հասնիր, ճամփան կը մնա՝ թո՛ղ մնա... Լաւ՛, թո՛ղ երթայ, ո՛ր որ ուզէ, ես ալ կ'երթամ հոն, ուր իմ ձին մնա:

Եւ սկսաւ հանդարտ քայլել, իսկ Գուրգէն անհետ եղաւ առջեւէն: